

No. 12/69

Van: Mr. J. M. A. H. Luns

Aan: S

COPIE-MEMORANDUM

Datum:

VERTROUWELIJK

cc T
DGIS
DEU
DNW

Hedenmorgen werd ik bezocht door de Franse Ambassadeur, die mij op instructie van zijn Regering uitvoerig de Franse versie gaf van het gebeuren om het déjeuner-onderhoud de Gaulle/Soames.

De Heer de Margerie zeide allereerst, dat de Franse Regering het zou betreuren indien in Den Haag de indruk zou zijn post gevat, dat Parijs achter de rug van Nederland ideeën had ontwikkeld, die niet in overeenstemming zouden zijn met de goede Frans-Nederlandse verstandhouding.

De gang van zaken was als volgt verlopen, zo ging hij voort:

Op 4 februari had het déjeuner plaats gevonden, waarna de Secretaris-Generaal van het Elysée, de Heer Tricot, op 6 februari daaropvolgend van iemand van de Britse Ambassade een verslag had gekregen van het besprokene. Aangezien er in het verslag verschillende onnauwkeurigheden voorkwamen, had op 8 februari Minister Debré de nodige rectificaties aan Ambassadeur Soames verstrekt:

1) Generaal de Gaulle had inderdaad tegen de Britse Ambassadeur gezegd, dat overleg met het Verenigd Koninkrijk over de rol van Europa in de wereld nuttig zou zijn, doch dat in dit perspectief "une attitude plus indépendante" tegenover Amerika diende te worden ingenomen. Hierop zou Soames hebben gereageerd met te vragen of dit een préalabele conditie betekende, n.l., dat het Verenigd Koninkrijk de NAVO zou moeten verlaten. Het antwoord van de Generaal was geweest, dat dit niet de bedoeling was, doch dat hij voorzag dat op de lange duur er tussen NAVO en Amerika "un changement de balance et d'équilibre" zou komen als gevolg van een krachtiger en eensgezinder Europees politiek.

- 2) -

COPIE-MEMORANDUM

Van: Mr. J. M. A. H. Luns

Datum:

Aan:

- 2 -

2) Over de EEG had de Generaal zijn oude standpunt herhaald, dat de toetreding van het Verenigd Koninkrijk een "mutation profonde" van de Gemeenschappelijke Markt zou veroorzaken. Dit was niets nieuws. Hij had daarbij nog eens gewezen op de noodzaak, dat, ondanks deze "mutation" in ieder geval nodig zou blijven "un échange libre" van industriële producten, gekoppeld aan een landbouwreglement. Deze punten waren absoluut noodzakelijk en verder zou men wel zien.

3) De toekomstige organisatie van Europa en de daarbij behorende politieke richtlijnen zouden tussen de daarvoor in aanmerking komende landen - in de eerste plaats Engeland, Frankrijk, Duitsland en Italië - onderwerp van overleg moeten worden. De Franse President had, zo verzekerde mij de Ambassadeur nadrukkelijk, het woord "Directoire" nimmer genoemd en het was uiteraard niet de bedoeling geweest daarbij landen als Nederland uit te sluiten.

Tenslotte had de Generaal aan de Britse Ambassadeur gezegd, dat, indien het Verenigd Koninkrijk geïnteresseerd was om op basis van zijn ontwikkelde gedachten verder te spreken met de Franse Regering, Londen terzake Parijs diende te benaderen, benadering, die aanvankelijk vertrouwelijk zou moeten zijn. Parijs zou dan positief reageren en men zou vervolgens in staat zijn een en ander in eerste instantie te concretiseren. Daarna zou het gesprek multilateraal moeten worden.

Op 12 februari had de Heer Soames een onderhoud aangevraagd met Minister Debré, die hem echter niet kon ontvangen. Hij had toen een gesprek gehad met Secretaris-Generaal Alphand en had hem gezegd, dat de Britse Regering belangstelling had voor besprekingen met Frankrijk langs de lijnen, aangegeven door het Franse Staatshoofd. De Ambassadeur had daaraan toegevoegd, dat het Verenigd Koninkrijk in ieder geval lid wenste te blijven van de NAVO en voorts zijn kandidatuur voor de EEG, zoals die thans bestaat, volledig handhaaft. Het verdere verloop van het gebeurde, zo nam de Franse Regering aan, was de Nederlandse Regering bekend. De Franse Regering heeft thans de volgende conclusies getrokken:

a) Het optreden van de Britse Regering is niet correct geweest en de vijf andere lidstaten van de EEG zijn niet duidelijk ingelicht.

-b)-

COPIE-MEMORANDUM

Van: Mr. J. M. A. H. Luns

Datum: _____

Aan: _____

- 3 -

- b) De Britse Regering heeft, voor wat betreft de geest van het gesprek, de andere Regeringen een tendentieuze versie gegeven.
- c) Het is volstrekt onjuist het voor te stellen alsof Frankrijk een "renversement de sa politique" heeft beoogd.
- d) Er is sprake van bewuste verdraaiing van de gedachten van de Generaal zijdens Londen wanneer thans wordt voorgesteld alsof Frankrijk zou hebben gewild, dat Engeland de NAVO zou verlaten en dat Frankrijk in Europa een Directoraat van vier landen zou wensen in te stellen.

De Heer de Margerie voegde hieraan nog toe, dat het Britse Kabinet heeft willen "scoren" ("marquer un point") in een politiek perspectief "à très courte vue".

Ik heb geantwoord met belangstelling het relaas van het verloop der zaken, zoals Frankrijk die ziet, te hebben aangehoord. Voor wat de Nederlandse Regering betreft, kon de Ambassadeur rapporteren, dat ik nòch van "étonnement" nòch van "irritation" had blijk gegeven.

DEN HAAG, 24 februari 1969